

Kuvaus sukelluksista Font Estramar luolastoon Ranskassa 9.-10.6.2017

Taustaa

Viiden suomalaisen sukeltajan ryhmä oli matkustanut eteläiseen Ranskaan viikkoa aiemmin, tarkoituksenaan sukeltaa erinäisissä alueen luolasukelluskohteissa n. kahden viikon ajan.

Sukelluslaitteina oli käytössä pääasiassa rebreather-laitteet.

9.-10.6. vuorossa oli Font Estramar niminen luolasto, joka sijaitsee paikkakunnalla Salses-le-Château.

Luolastoa on kartoitettu n. 2900m etäisyydelle ja 262m syvyydelle.

9.6. tavoitteena oli tehdä viidellä sukeltajalla valmisteleva, eli ns. setup-sukellus, jolloin luolastoon vietäisiin valmiiksi varahengityskaasusäiliöitä (bailout) eri syvyyksille, lisäksi tarkoituksena oli tarkistaa luolan olosuhteet.

10.6. tavoitteena oli tehdä kahden sukeltajan toimesta n.200m syvä sukellus. Kaksi muuta sukeltajaa toimisivat turvasukeltajina ja tukisivat syvimmälle sukeltaneiden toimintaan nousun aikana n.100m syvyydestä asti. Lisäksi rannalla olisi yksi henkilö.

Perjantain sukellus 9.6.

Ensimmäinen sukelluspari (sukeltaja 1 ja 2) sukelsivat 160m syvyyteen ja toinen ryhmä (sukeltajat 3, 4, 5) sukelsivat 70m syvyyteen.

Näiden sukelluksien aikana luolastoon vietiin n.20 varakaasusäiliötä seuraavan päivän sukellusta varten.

Olosuhteet todettiin erittäin hyväksi, vesi oli kirkasta ja sen lämpötila 18 astetta.

Sukelluksien jälkeen siirryttiin majoituspaikkaan huoltamaan varusteet ja valmistautumaan seuraavan päivän sukellukselle.

Lauantain sukellus 10.6.

Ensimmäinen sukelluspari (sukeltajat 1 ja 2) aloitti sukelluksensa klo 9. Sukelluksen aikana jätettiin vielä varalla oleva rebreather-laite 100m syvyyteen.

Kun sukeltaja 1 pääsi 200m syvyyteen, rikkoontui hänen takanaan tulleen sukeltaja 2:n sukelluskootteri siten, että sen runko repesi, ja kootteri täyttyi välittömästi vedellä. Kootteri on normaalisti vedessä painoltaan neutraali ja muuttui nyt painoltaan erittäin negatiiviseksi. Kootteri on narulla kytketty sukeltajan päällä olevaan hihnastoon. Rikkoontunut kootteri lähti viemään sukeltaja 2:ta vauhdilla alaspäin ja hän meni ohi sukeltaja 1:stä. Sukeltaja 2 ei saanut itse katkaistua kootterin naruja vaan yritti uida kaikin voimin ylöspäin. Sukeltaja 1 ajoi kootterilla toisen sukeltajan kiinni ja sai katkaistua vetonarun 214m syvyydessä. Irtoileikattu kootteri jatkoi matkaa vauhdilla alaspäin, kun taas sukeltajien vajoaminen pysähtyi. Luolan näkyvyys oli mennyt tapahtuman aikana huonoksi ja molemmat sukeltajat ajautuivat nousun alussa sivuun ohjausnarusta ja umpikujaan päättyvään luolan haaraan. Sukeltaja 1 löysi kuitenkin pian ohjausnarun ja he jatkoivat nousemista. Sukeltaja 2 sotkeutui edetessään luolassa oleviin vanhoihin vapaana roikkuviin ohjausnaruihin. Sukeltaja 1 leikkasi pois takertuneita naruja ja yritti puheella ohjeistaa

sukeltaja 2:ta. Tässä tilanteessa sukeltaja 1 huomaa sukeltaja 2:n menevän toiminta- ja kommunikointikyvyttömäksi ja pian tajuttomaksi. Sukeltaja 1:llä ei ole mahdollisuuksia auttaa sukeltaja 2:ta enempää ja hän toteaa tämän menehtyneen.

Sukeltaja 1 aloittaa nopeasti nousun ja löytää ulospäin vievän ehjän ohjausnarun.

Sukeltaja 1:n dekompressiopysähdykset alkavat 130m syvyydestä. Nousuaikaa hänelle on kertynyt n. 450 minuuttia.

Toinen sukelluspari lähtee sukellukselleen 100 minuuttia ensimmäisen parin jälkeen, sukeltaja 5 jää pinnalle. Sukeltaja 3 ja 4 kohtaavat sukeltaja 1:n ja hän kertoo heille lyhyesti mitä on tapahtunut (rebreather-laitetta käytettäessä sukeltajat pystyvät keskustelemaan veden alla).

Sukeltajat jatkavat nousua yhdessä n.20 metrin syvyyteen, kunnes toinen sukelluspari pintautuu ja ilmoittaa pinnalla olevalle sukeltaja 5:lle onnettomuudesta. Sukeltaja 1 jatkaa dekompressiotaan hetkellisesti yksin.

Toinen sukelluspari huoltaa sukelluslaitteensa ja palaa tämän jälkeen tarkistamaan sukeltaja 1:n tilanteen, joka on tapahtumat huomioiden hyvä.

Sukeltaja 5 tekee hätäilmoituksen ja paikalle saapuu pelastuslaitoksen ja poliisin yksiköitä.

Pelastuslaitoksen sukeltajat pitävät seuraa sukeltaja 1:lle hänen jäljellä olevat n. neljän tunnin ajan.

Sukeltaja 1 pintautuu 500 minuutin sukelluksen jälkeen.

Onnettomuuden tutkinnasta vastaa Ranskan valtiollinen poliisi, eli Gendarmerie.

Loppusanat:

Syvien ja pitkien luolasukellusten tekeminen on mahdollista ainoastaan käyttäen suljetun kierron sukelluslaitteita, eli rebreathereita (CCR tai SCCR). Tällaisen laitteen yhtenä ominaisuutena on se, että varsinkaan syvemmälle sukeltaessa sukeltajan hengitys ei saisi häiriintyä normaalista rauhallisesta hengittämisestä. Tämä voi aiheuttaa liiallista hiilidioksidin kertymistä sukeltajan verenkiertoon, jolla on haitallista vaikutusta toimintakykyyn ja voi lopulta johtaa tajuttomuuteen. Suurissa syvyyksissä riskit ja mahdollisten ongelmien seuraukset kasvavat huomattavasti, vaikka niihin pyritään varautumaan mahdollisimman hyvin.